

Verslagen

APIS-hokken gaat door in 2006

Theo Peeters

In de afgelopen twee jaren zijn bijenliefhebbers actief geweest in het project APIS-hokken. APIS-hokken staat voor AtlasProject Inventarisatie Saaie hokken. Dit project heeft als doel zoveel mogelijk hokken waar geen bijen uit bekend zijn, de zogenaamde witte hokken, te vullen. Er zijn tot op heden helaas relatief weinig leden van onze sectie actief geweest in het project, maar de weinige deelnemers hebben voor veel nieuwe gegevens gezorgd. Bravo! We begonnen in 2004 met 307 witte hokken en inmiddels zijn er daarvan nog 172 over. Een aardige verbetering van het beeld van de verspreiding van enkele soorten in ons land heeft ons dat zeker al opgeleverd. Maar er is nog steeds een groot aantal hokken wit. Taaie en wellicht ook saaie witte hokken zijn het die nog reesteren, zoals grote delen van Noord-Holland en Friesland. Maar ook in de provincies Overijssel en Flevoland valt nog aardig wat te ontdekken (zie tabel 1 en figuur 1). Als we in hetzelfde tempo als de afgelopen twee jaren doorgaan met het vullen van de witte hokken, hebben we nog tenminste twee seizoenen nodig om alle plekken in ons land te bezoeken. Of dat een juiste inschatting van het totale werk is weet ik niet, maar we gaan in elk geval nog één jaar door met het project APIS-hokken.

Tabel 1. Het aantal witte uurhokken per provincie.

	GR	FR	DR	OV	GE	FL	UT	NH	ZH	ZE	NB	LI	Totaal
Witte uurhokken feb. 2004	40	47	17	42	22	26	13	36	28	0	33	3	307
Witte uurhokken okt. 2005	11	46	14	25	6	21	3	30	13	0	2	1	172

Noord-Brabant en Groningen

Dat je met samenwerking, enige vasthoudendheid en slechts enkele excursies een groot aantal hokken kunt vullen, blijkt uit de onderstaande voorbeelden van de afgelopen jaren.

In Noord-Brabant hebben vooral André van Eck, Laurens van der Leij, Mervyn Roos, Wim Klein en ikzelf flink rondgestruind. Een auto bleek vaak een onmisbaar vervoermiddel om je snel te verplaatsen naar goede plekken in verschillende hokken. En de excursies samen met twee of drie collega's waren gezellige tochten, waarbij ook nog eens verrassend veel bijensoorten werden gevangen. Resultaat: er zijn nog slechts twee witte hokken over.

In Groningen was de groep actieve hokkers kleiner. Daar hebben vooral de nieuwe waarnemers Anne Jan Loonstra en Jan Kuper bijenhokken gevuld. Met nog slechts een elftal witte hokken te gaan is Groningen duidelijk op de bijenkaart gezet. Werkelijk bijna te mooi om waar te zijn. Ik hoop dat deze jongens ook het komende jaar nog flink van zich laten horen en wellicht dat door hen ook nog andere noordelingen worden gestimuleerd.

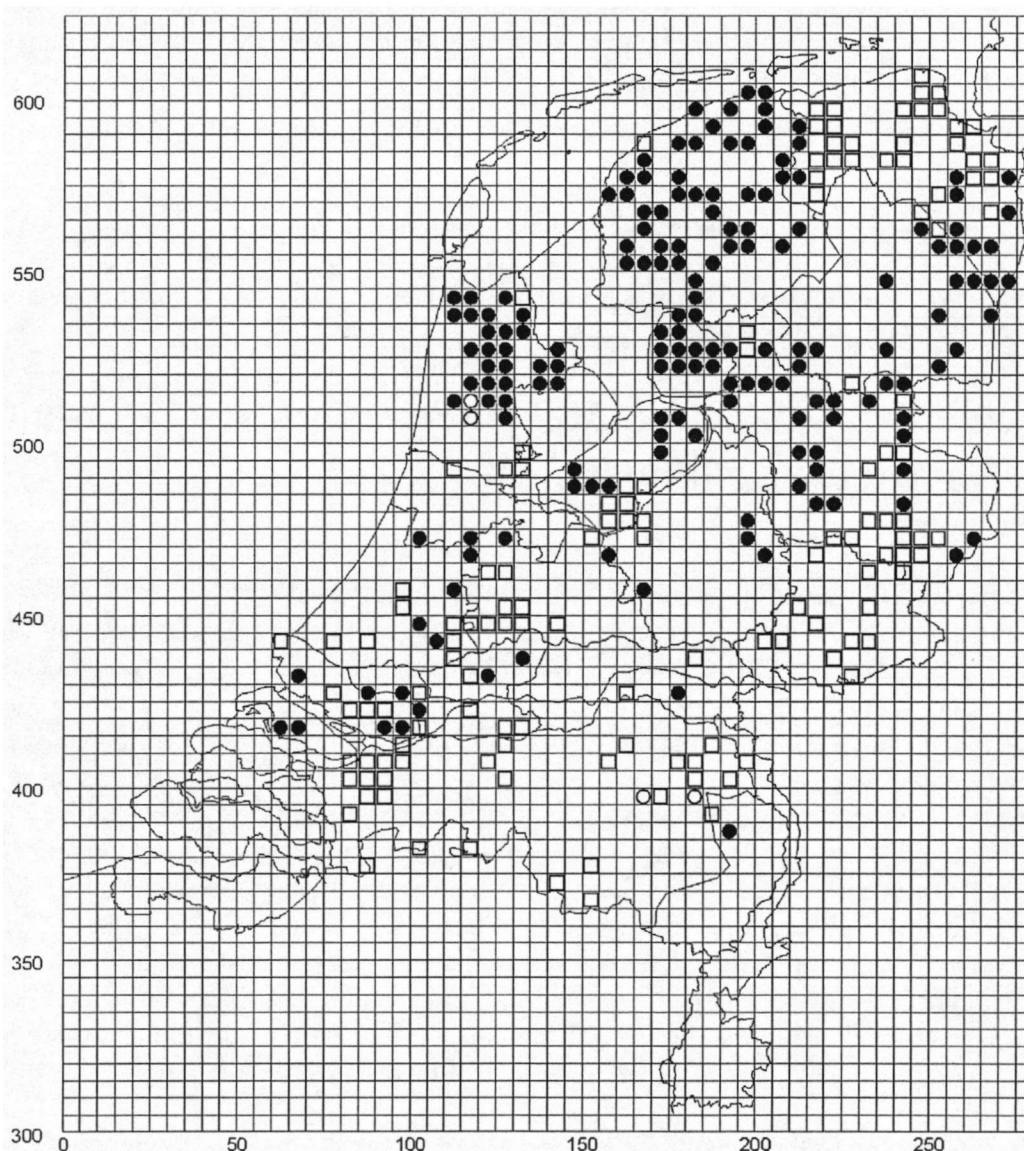
Saaie hokken

De enige dag dat ik een idee kreeg van saaie hokken tijdens dit project was op 21 augustus 2005. Samen met Mervyn Roos heb ik die dag per automobiel het poldergebied tussen Utrecht en Rotterdam bereiden. Tussen 11-19.00 uur werden 21 km-hokken in 10 uurhokken bezocht, waaronder 9 witte hokken. In het oerhollandse polderlandschap kregen we die dag nog geen 10 bijensoorten te zien, terwijl het zonnige weer met 20 graden C en windkracht 1-

2, zeker niet de spelbreker was. Saai was het meest gebruikte woord die dag en vol van groene, geschoren weilanden met sloten op ons netvlies (maar toch ook een ervaring rijker) keerden we die dag huiswaarts.

Figuur 1. APIS-hokken oktober 2005 (grootte van een hok is 5 x 5 km).

- Zwarte stippen (168): witte hokken waarvoor nog niemand zich heeft opgegeven;
- Open cirkels (4): witte hokken waarvoor iemand zich heeft opgegeven, maar die nog niet bezocht zijn;
- Vierkantjes (135): voormalige witte hokken, die inmiddels daadwerkelijk onderzocht zijn.

Heb jij je waarnemingen van de afgelopen jaren al naar EIS-Nederland gestuurd?

EIS-Nederland is de databankbeheerder van o.a. bijen in Nederland. Zij hebben heel veel waarnemingen, die volgens de bovenstaande kaart zijn verzameld, nog niet ontvangen. De herfst- en winterperiode is de beste tijd om al het inventarisatiewerk goed af te sluiten. Etiketteren, determineren en invoeren van de vangsten komen vaak dan pas aan de beurt. Om de databank voor de verspreidingskaarten van de bijen zo volledig mogelijk te maken hopen we dat jullie je gegevens aan ons doorgeven. Gebruik het gratis antwoordnummer van EIS-

Nederland [p/a Naturalis, Antwoordnummer 10430, 2300 WB Leiden] voor het doorgegeven van je waarnemingen en vangsten, of stuur ze per email naar eis@naturalis.nnm.nl

Omdat Menno Reemer vanaf december voor een half jaar naar Suriname vertrekt, zal André van Loon, ook werkzaam bij EIS-Nederland te Leiden, in het voorjaar en de zomer van 2006 tijdelijk het werk voor dit project overnemen. Heb je op bijengebied al bepaalde voornemens voor 2006? Stuur die dan naar loona@naturalis.nnm.nl, zodat hij die plannen kan rondsturen aan alle deelnemers en we van elkaars werk op de hoogte blijven plus zo weinig mogelijk dezelfde hokken gaan vullen.

Veel plezier tijdens de donkere herfst- en winterdagen.